

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
హేమంత ఋతువు, ఫల్గువనాసం

- 264

బహుళ త్రయోదశి - 08.02.2024

ఉత్తరాషాడ-గురువారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,సప్తవింశసర్గ,శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

సప్తవింశసర్గః

- శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన** - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥
- శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన** - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥
- శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన** - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥
- శ్రీ రామ ప్రార్థన** - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టావింశస్వర్గః

స ఏవం బ్రువతీం సీతాం ధర్మజ్ఞో ధర్మవత్సలః ।
న నేతుం కురుతే బుద్ధిం వనే దుఃఖాని చింతయన్ ॥ ॥ 28.1 ॥

సాన్వయిత్వా పునస్తాం తు బాష్పదూషితలోచనామ్ ।
నివర్తనార్థే ధర్మాత్మా వాక్యమేతదువాచ హ ॥ ॥ 28.2 ॥

సీతే మహాకులీనాఽసి ధర్మే చ నిరతా సదా ।
ఇహోచర స్వధర్మం త్వం మా యథా మనసస్సుఖమ్ ॥ ॥ 28.3 ॥

సీతే యథా త్వాం వక్ష్యామి తథా కార్యం త్వయాఽబలే ।
వనే హి బహవో దోషాః వదతస్తాన్నిబోధ మే ॥ ॥ 28.4 ॥

సీతే విముచ్యతామేషా వనవాసకృతా మతిః ।
బహుదోషం హి కాన్తారం వనమిత్యభిధీయతే ॥ ॥ 28.5 ॥

హితబుద్ధ్యా ఖలు వచః మయైతదభిధీయతే ।
సదా సుఖం న జానామి దుఃఖమేవ సదా వనమ్ ॥ ॥ 28.6 ॥

గిరినిరరసమ్భూతాః గిరికన్దర వాసినామ్ ।
సింహానాం నినదా దుఃఖాః శ్రోతుం దుఃఖమతో వనమ్ ॥ ॥ 28.7 ॥

క్రీడమానాశ్చ విప్రభ్రాః మత్తాశ్శూన్యే మహామ్బుగాః ।
దృష్ట్వా సమభివర్తన్తే సీతే దుఃఖమతో వనమ్ ॥ ॥ 28.8 ॥

సగ్రాహోస్పరితఞ్చైవ పంకవత్యశ్చ దుస్తరాః ।
మత్తైరపి గజైర్నిత్యమ్ అతో దుఃఖతరం వనమ్ । ॥ ॥ 28.9 ॥

లతాకణ్ఠకసంకీర్ణాః కృకవాకూపనాదితాః ।
నిరపాశ్చ సుదుర్గాశ్చ మార్గా దుఃఖమతో వనమ్ ॥ ॥ 28.10 ॥

సుప్యతే పర్లశయ్యాసు స్వయం భగ్నాసు భూతలే ।
రాత్రిషు శ్రమఖిన్నేన తస్మాద్దుఃఖతరం వనమ్ ॥ ॥ 28.11 ॥

అహోరాత్రం చ సంతోషః కర్తవ్యో నియతాత్మనా ।
ఫలైర్వృక్షావపతితైః సీతే దుఃఖమతో వనమ్ ॥ 28.12 ॥

ఉపవాసశ్చ కర్తవ్యః యథా ప్రాణేన మైథిలి ।
జటాభారశ్చ కర్తవ్యః వల్కలామ్బరధారిణా ॥ 28.13 ॥

దేవతానాం పితౄణాం కర్తవ్యం విధిపూర్వకమ్ ।
ప్రాప్తానామతిథీనాం చ నిత్యశః ప్రతిపూజనమ్ ॥ 28.14 ॥
కార్యస్త్రిరభిషేకశ్చ కాలే కాలే చ నిత్యశః ।
చరతా నియమేనైవ తస్మాద్దుఃఖతరం వనమ్ ॥ 28.15 ॥

ఉపహారశ్చ కర్తవ్యః కుసుమైస్స్వయమాహృతైః ।
ఆర్షేణ విధినా వేద్యాం బాలే దుఃఖమతో వనమ్ ॥ 28.16 ॥

యథాలబ్ధేన సంతోషః కర్తవ్యస్తేన మైథిలి ।
యతాహారైర్వనచరై నిత్యం దుఃఖమతో వనమ్ ॥ 28.17 ॥

అతీవ వాతాస్తిమిరం బుభుక్షా చాత్ర నిత్యశః ।
భయాని చ మహోన్మత్త తతో దుఃఖతరం వనమ్ ॥ 28.18 ॥

సరీసృపాశ్చ బహవః బహురూపాశ్చ భామిని ।
చరన్తి పృథివీం దర్పాత్ తతో దుఃఖతరం వనమ్ ॥ 28.19 ॥

నదీ నిలయనాః సర్పాః నదీ కుటిలగామినః ।
తిష్ఠన్త్యావృత్య పన్థానం తతో దుఃఖతరం వనమ్ ॥ 28.20 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టావింశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

❧ **అశు భగవంతుని ధ్యానము** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అశు సేవనవిధానాన్ని

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అశు క్షమాప్రాప్తిని : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అశు భగవత్సేవనవిధానము : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అశు మంగళము : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

